

Ärende: VN/917/2025

Begäran om utlåtande om utkastet till regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om elektronisk delgivning inom Skatteförvaltningen

Remissinstansens utlåtande

Ni kan skriva ert utlåtande i textfältet nedan

Svenska Finlands folkting tackar finansministeriet för möjligheten att lämna ett utlåtande om utkastet till regeringsproposition. Folktinget tar ställning till förslagen i enlighet med sitt lagstadgade uppdrag (lag om Svenska Finlands folkting 1331/2003).

Propositionsutkastet innehåller förslag till lagstiftning om elektronisk delgivning inom Skatteförvaltningen. Syftet är att myndighetens delgivningar i första hand ska sändas elektroniskt till personer som har möjlighet att ta emot elektronisk delgivning. Det ska därtill finnas alternativa service- och kommunikationskanaler för personer som inte kan använda e-tjänster.

Språkliga rättigheter

Folktinget konstaterar att utkastet till proposition har en viktig betydelse för tillgodoseendet av språkliga rättigheter, eftersom lagändringarna syftar till en betydande ökning av den elektroniska kommunikationen mellan Skatteförvaltningen och enskilda personer.

Enligt propositionsutkastet föreslås det inte lagstiftning som uttryckligen gäller språkliga rättigheter. Det hänvisas däremot till grundlagsutskottets betänkande GrUB 5/2022 rd, som fastslår att de förpliktelser som följer av språklagen måste beaktas när nya digitala tjänster och system skapas. Grundlagsutskottet ser det som viktigt att de grundläggande språkliga rättigheterna beaktas redan i den inledande fasen av utvecklingen av tjänsterna och att de digitala tjänsterna utvecklas parallellt i olika språkversioner.

I propositionsutkastet anges i enlighet med grundlagsutskottets ställningstagande att ändringarna när det gäller den elektroniska delgivningen ska verkställas och kommunikationen kring detta ges på finska och svenska.

Folktinget hänvisar till att Språkbarometern 2024 (justitieministeriets publikationer 2025:8) har undersökt hur nöjda invånare i tvåspråkiga kommuner är med statliga elektroniska tjänster på sitt eget språk. Enligt forskningsresultaten ansåg 80 procent av de svenskspråkiga respondenterna att statliga elektroniska tjänster fungerar bra eller utmärkt, medan motsvarande resultat för den finskspråkiga minoriteten i kommunerna var 92 procent. En ytterligare slutsats av detta är att var femte svenskspråkig person ansåg att statliga e-tjänster inte fungerar bra på svenska.

Folktinget understryker att det är av central betydelse att ministeriet främjar förverkligandet av de språkliga rättigheterna i elektroniska tjänster och synliggör myndigheternas språkliga skyldigheter genom att ta in en språkbestämmelse i lagstiftningen om elektronisk delgivning. Detta stöder en effektiv tillämpning av lagstiftningen när det gäller förverkligandet av språkliga rättigheter.

Folktinget framhåller med hänvisning till detta:

- att grundlagsutskottets betänkande GrUB 5/2022 rd och Språkbarometern 2024 visar på vikten av att de språkliga rättigheterna tillgodoses i statliga elektroniska tjänster. Folktinget föreslår att ministeriet tar in en bestämmelse i lagstiftningen om elektronisk delgivning i syfte att säkerställa att ensars språkliga rättigheter förverkligas med stöd av språklagen (423/2003). Detta gäller både myndighetsverksamheten överlag och det aktuella förslaget.
- att tillgodoseendet av de språkliga rättigheterna är en förutsättning för att även andra grundläggande rättigheter ska kunna säkerställas inom Skatteförvaltningen, såsom rätten till jämlikhet och rättsskydd. Folktinget föreslår därför att avsnitt 10.6 om språkliga rättigheter placeras direkt under huvudrubriken 10 Förhållande till grundlagen och lagstiftningsordning och därmed ges bättre synlighet i jämförelse med det nuvarande förslaget.

Förutsättningar för tillgodoseendet av språkliga rättigheter

I underavsnittet om konsekvenser för språkliga rättigheter anges att det språk som används i de elektroniska tjänsterna i MinSkatt har en uttalad betydelse för både tillgodoseendet av språkliga rättigheter och för en effektiv elektronisk delgivning.

Enligt kapitlet om konsekvenser för myndighetsverksamheten förväntas Skatteförvaltningens arbete inom kundservice och rådgivning öka till följd av de förändringar som gäller den elektroniska delgivningen.

I propositionsutkastet anges vidare att det ska finnas tillgång till alternativa service- och kommunikationskanaler för de skattskyldiga personer, som inte klarar av att använda Skatteförvaltningens elektroniska tjänster.

Folktinget konstaterar vikten av att Skatteförvaltningen planerar sin verksamhet så att det även när antalet kundkontakter ökar finns en tillräcklig tillgång till service på svenska utan extra dröjsmål, både när det gäller muntlig och skriftlig kommunikation. Exempel på detta är telefonrådgivning samt chattfunktioner, som enligt Språkbarometern 2024 ofta inte fungerar tillfredsställande på svenska.

Folktinget hänvisar vidare till att det även framöver kommer att finnas personer som inte har digital kompetens eller som i övrigt saknar möjligheter att använda elektroniska tjänster. Folktinget har inom sin verksamhet särskilt uppmärksammat på att äldre personer ofta kan ha bristfälliga möjligheter att självständigt kommunicera med myndigheterna via elektroniska tjänster. Det är angeläget att alternativa service- och kommunikationskanaler erbjuds jämnt på finska och svenska i enlighet med språklagen och god förvaltning.

Ytterligare är det viktigt att svenskspråkiga personer som behöver anlita användarstöd för elektroniska tjänster har tillgång till användarstöd på sitt eget språk, vilket förutsätter ett tillräckligt antal aktörer som tillhandahåller användarstöd även på svenska.

Folktinget understöder slutligen skrivningen i propositionsutkastet om att det är önskvärt att grundlagsutskottet ger ett utlåtande om lagförslagen.

Helsingfors den 15 augusti 2025

SVENSKA FINLANDS FOLKTING

Henrik Wickström Christina Gestrin

folktingsordförande folktingssekreterare

Kristina Beijar

sakkunnig i förvaltningsärenden

Beijar Kristina
Svenska Finlands folkting